

Aleisi Nyunsu

Anne van Dijk Rijstonderzoekscentrum Nickerie (ADRON)
 P.O.B. 6093, Nw. Nickerie, Suriname
 Tel.: 0804535 / Tel./Fax: 0804575
 E-mail: adron@sr.net

Jaargang 1, nummer 3 & 4

3de en 4de kwartaal 1999

Eerste oplevering ADRON's nieuw gebouw

Op vrijdag 29 oktober j.l. vond in aanwezigheid van hoogwaardigheidsbekleders w.o. de ministers Moestadja en Nain, de vertegenwoordiger van de EU de heer Dudermel en nog andere genodigden, de eerste oplevering plaats van het nieuwe gebouw van het ADRON. Dit nieuwe gebouw is gelegen in de Europolder-noord serie 2 no 16. Opmerkelijk is dat de aannemer het werk binnen 11 maanden heeft kunnen uitvoeren, één maand eerder dan overeengekomen. Doordat er nog enkele andere werken uitgevoerd moeten worden, kan het gebouw helaas nog niet in gebruik worden genomen.

Bij dit nummer

U hebt in handen de nieuwe uitgave van Aleisi Nyunsu. Door bijzondere omstandigheden zijn de uitgaven van het 3e en 4e kwartaal in dit nummer gecombineerd.

De eerste oplevering van het ADRON-gebouw heeft reeds plaatsgevonden.

In september hebben onderzoekers van het ADRON het internationaal symposium over de gemechaniseerde rijstteelt en marketing in Guyana bijgewoond. Hiervan een kort verslag.

In dit nummer wordt ook aandacht geschonken aan het nut van onderzoek en veredeling, de rattenplaag, resultaten van het onderzoek naar betere bemestingsmethoden met ureum en landegalisatie met laserapparatuur.

We zijn van plan om in elke uitgave een bestrijdingsmiddel nader te belichten. In ons chemicaliënrubriek hebben wij het deze keer over Glyfosaat.

In mei van dit jaar is met de rijstexporteurs een overeenkomst gesloten welke het ADRON in staat moet stellen een deel van zijn exploitatiekosten te dekken. Deze overeenkomst is in haar geheel opgenomen.

Per 1 oktober 1999 geldt voor de sector de z.g. rijstkoers. ADRON hoopt dat met deze impuls er meer arealen zullen worden ingezaaid en het wil hierbij binnen zijn mogelijkheden U allen met adviezen ondersteunen.

Wat we willen is dat in de toekomst ADRON wordt "het centrum voor informatie, kennis, technologie en puur zaaizaad ten behoeve van de rijstsector in Suriname".

Tenslotte wensen wij van ADRON U een goede eeuwwisseling en een productief jaar 2000 toe.

Hieronder enkele gegevens over de bouw:

Financiering	: Europees Ontwikkelingsfonds
Aannemer	: N.V. ABC
Uitvoeringstermijn	: 12 maanden.
Aanneemsom	: 274 miljoen Surinaamse gulden
Directievoerder	: Ilaco Suriname N.V.
Ondertekening contract	: 14 oktober 1998
Aanvang	: 1 december 1998
Eerste steenlegging	: 23 december 1998
Bereiken hoogste punt	: 1 april 1999
Eerste oplevering	: 29 oktober 1999
Onderhoudstermijn	: 12 maanden.

Nieuwe transactiekoers voor de rijstsector

Het is bekend, dat de rijstsector in Suriname, vanwege onder andere de lage prijzen op de wereldmarkt, met als gevolg lage padieprijzen, in problemen verkeert. En als men daarnaast voor de opkoop van de padie een andere koers rekent dan die voor de verkoop van inputs wordt gehanteerd, dan is het te begrijpen, dat de padieboeren nauwelijks winst maken of zelfs verliezen lijden.

Sinds 1 oktober is voor de rijstsector een andere koers van toepassing, welke naar wij hopen een stimulans zal zijn om het percentage ingezaaid areaal te doen verhogen. Deze koers is 95% van het gewogen gemiddelde van de transactiekoers van de cambio's en de deviezenbanken.

Een betere koers voor de dollar alleen is echter niet voldoende om de sector te verbeteren. Andere aspecten hebben ook invloed op het wel en wee van de sector, zoals het verhogen van de productie en de kwaliteit.

International Symposium on Mechanised Rice Production & Marketing

Door de Caribbean Rice Association (CRA) is in samenwerking met de Guyana Rice Development Board (GRDB) van 13-17 september 1999 in Georgetown, Guyana, een internationaal symposium over de gemechaniseerde rijstteelt en marketing georganiseerd. Verschillende landen over de gehele wereld, waaronder Suriname, hebben

deelgenomen aan dit symposium. Suriname was vertegenwoordigd door het ADRON, het bedrijfsleven en andere met de rijstsector betrekking hebbende organisaties. Er zijn verschillende onderwerpen tijdens het symposium aan de orde gekomen:

- * Aandachtspunten in de rijstteelt op wereldniveau
- * Gemechaniseerde rijstproductiesystemen in de wereld
- * Gewas- en bodemverzorging
- * Ziekten-, plagen- en onkruidbestrijding
- * Afzet en handel
- * Ontwikkeling van bijproducten
- * Verwerking en opslag

Op het symposium kwam naar voren dat de totale rijstproductie over de gehele wereld op dit moment niet optimaal in de behoefte van de wereldbevolking kan voorzien. In Azië, waar rijst hoofdvoedsel is, groeit de bevolking met 50 miljoen per jaar. Slechts 4-5% van de totale productie wordt verhandeld. Vermindering van de totale areaalgrootte, toenemende productiekosten, tekort aan water en daling in het aanbod van arbeiders zijn knelpunten van de rijstsector over de gehele wereld. Om de groeiende bevolking in de behoefte te voorzien moet de productie verhoogd worden. De toename in de productie moet verkregen worden door het verhogen van de opbrengst. Dit kan worden bereikt door: rijst-rassen die veel meer opbrengen, betere onkruidbestrijding, optimale bemesting, goede voorlichting, beter beheer van land en water, enz. Bovengenoemde zaken leiden niet alleen tot het vergroten van de opbrengst maar tevens tot verlaging van de productiekosten.

Continu marktonderzoek en zich houden aan internationale standaarden (ISO-normen) moeten een constante afzetmarkt garanderen. Ook moet aandacht besteed worden aan het ontwikkelen van bijproducten zoals: papier, touw, zakken, cosmetische producten, spijsolie, energie (kaf) enz. Dit moet het rendement van de padieproductie helpen verhogen. Bij de verwerking van padie moet de efficiëntie van het drogen en pellen worden verhoogd waardoor verliezen worden beperkt.

De president van Guyana Z.E. Bharrat Jagdeo (uiterst rechts) toonde belangstelling voor onderzoeksresultaten van het ADRON

Een boer aan het woord

Als het op de algemene productieomstandigheden neerkomt, hebben nagenoeg alle boeren dezelfde mening, omdat ze bij het begin van elk seizoen worden geconfronteerd met steeds dezelfde terugkerende problemen.

De slechte conditie van zowel de droge als de natte infrastructuur maakt de productie in vele gebieden onmogelijk. Dit wordt aangegeven door de heer S. Baidjoe van de Balwantgirweg 56. De heer Baidjoe heeft in totaal circa 150 ha land, waarvan hij slechts 60 ha kan inzaaien. Dit is volgens de heer Baidjoe misschien wel het belangrijkste probleem waarmee het overgrote deel van de boeren zit.

De beschikbaarheid van onderdelen voor grondbewerkingsmachines is niet optimaal, waardoor er vaak onnodige stagnaties optreden, terwijl de grondbewerking in hoge mate afhankelijk is van het weer. De gemiddelde landbouwer heeft de mogelijkheid niet om aan kwalitatief goed zaaizaad te komen, daar dit niet in voldoende mate geproduceerd wordt. Onderlinge uitwisseling van zaaizaad tussen de boeren is de manier waarop men grotendeels aan zaaizaad komt. Wij zijn ons ervan bewust dat de productie van kwalitatief goed zaaizaad een deskundige aanpak nodig heeft en een basisvoorwaarde is voor het behalen van goede opbrengsten, helaas is de beschikbaarheid zeer laag, zegt de heer Baidjoe. Waterbeheer op veldniveau is vaak een probleem, doordat primaire en secundaire waterwegen niet aan de voorwaarden voldoen. Aanvoer en afvoer kunnen vaak niet tijdig plaatsvinden met alle gevolgen van dien. Kunstmest is bijna nooit op tijd beschikbaar vertelt de heer Baidjoe, terwijl het tijdstip van bemesten een enorm effect heeft op de opbrengst. Volgens de heer Baidjoe kunnen zonder fosfaatbemesting geen hoge opbrengsten gehaald worden. Het gebrek aan voorlichting brengt met zich mee dat cultuurmaatregelen vaak niet op de juiste manier worden toegepast. Er zijn dus binnen elke fase van de productie problemen die door een betere organisatie van de gehele sector verholpen kunnen worden. Met de huidige padieprijs, een goede opbrengst en een stabiele wisselkoers kan een boer een redelijk bestaan leiden. Dit is natuurlijk ook afhankelijk van de areaalgrootte. Een goede opbrengst wordt echter niet bereikt als bovengenoemde knelpunten niet worden weggewerkt.

De werkzaamheden van het ADRON zijn volgens de landbouwer Baidjoe erg belangrijk. Onderzoek moet leiden tot betere rassen en betere manieren om onze rijst te telen. Onderzoek draagt bij aan het verhogen van de opbrengsten. Alle andere problemen moeten gezamenlijk door de overheid, boeren en alle andere betrokkenen in de rijstsector worden opgelost, aldus de heer Baidjoe.

HET NUT VAN ONDERZOEK EN VEREDELING

Soms wordt er wel eens een opmerking gemaakt waaruit blijkt dat niet iedereen er van overtuigd is dat rijstonderzoek in Nickerie nuttig en noodzakelijk is. Op een drietal van dergelijke opmerkingen willen we hier toch even ingaan:

• Onderzoek is helemaal niet nodig, want we produceren toch genoeg

Kennelijk realiseert men zich niet dat alle productiemethoden en rassen die men nu in de rijstteelt van Nickerie toepast, en waar velen hun brood (en sommigen heel wat meer dan dat) mee verdienen, het resultaat zijn van jarenlang onderzoek door Wageningen/LON. Dit onderzoek is begonnen rond 1950, toen, op een enkeling na (bv. de heer A. van Dijk), men hier bijna alles nog met de hand deed. De gemiddelde opbrengsten waren toen laag: onder de 2,5 ton/ha. Door onderzoek en veredeling is een voor Suriname geheel nieuwe manier van rijst verbouwen ontstaan. Nieuwe rassen moesten ontwikkeld worden die geschikt waren voor de oogst met de combine, die een kortere groeiduur hadden zodat men twee keer per jaar kon oogsten, die langere korrels en een betere kookkwaliteit hadden zodat ze op de wereldmarkt een betere prijs kregen, die kortere stengels hadden zodat ze bij bemesting niet omvielen, die resistent waren tegen schimmelziekten, enz. enz. De gemiddelde opbrengsten zijn sinds 1950 omhoog gegaan tot iets boven de 4 ton/ha in 1980, terwijl het ingezaaide areaal van nauwelijks 7.000 ha/jaar steeg tot ruim 50.000 ha, wat voor 80% twee keer per jaar beplant kon worden. Indien kanalen, sluizen en wegen hersteld, verbeterd en vervolgens regelmatig onderhouden zouden zijn, en de boeren goed voorgelicht, dan zouden de gemiddelde opbrengsten nu ruim boven de 5 ton/ha zijn. Een en ander heeft er toe geleid dat de rijstexport een voor Suriname heel belangrijke bron van deviezen is geworden. Zonder veredeling en onderzoek naar betere teelttechnieken en mechanisatie zou dit alles niet mogelijk zijn geweest. Sinds het begin van de tachtiger jaren kwam het rijstonderzoek op een steeds lager pitje te staan. Met als gevolg weinig nieuwe ontwikkelingen in de Surinaamse rijstteelt. Er zijn weliswaar twee nieuwe rassen ontwikkeld, Ferrini en Groveni, maar deze zijn niet aangeslagen. Ook op het gebied van teelttechniek is er weinig vernieuwd en verbeterd. Ondanks dat kon er nog wel wat verdiend worden in de padieproductie, maar nu de prijzen op de wereldmarkt dalen, onder andere omdat in andere landen in het rijstonderzoek wel steeds is geïnvesteerd, wordt het des te dringender dat productietechnieken verbeterd worden. Om bij te blijven in de wereld is continu onderzoek nodig.

• Haal gewoon wat goede rijstrassen uit het buitenland

Het zomaar uit het buitenland binnenhalen van rassen met de bedoeling deze commercieel te verbouwen, is bijzonder riskant en kan op vele punten in het proces van inzaai tot de productie van cargo zorgen voor grote problemen. De speciale omstandigheden van bijvoorbeeld onder water zaaien of de resistentie tegen bepaalde ziekten en plagen, maakt dat een geïmporteerd ras volledig kan mislukken. Daarnaast is het zo dat bepaalde gunstige eigenschappen die een buitenlands ras in zijn gebied van herkomst vertoont, deze in het Surinaamse klimaat niet hoeft te vertonen. Dit betekent niet dat het ADRON geen rassen uit het buitenland haalt. Voor het veredelingswerk worden vele rassen en lijnen binnengehaald van onder andere het IRRI (International Rice Research Institute), het CIAT (Centro International de Agricultura Tropical), het WARDA (West Africa Rice Development Association) en het CIRAD (Centre de Coopération Internationale en Recherche Agronomique pour le Développement). We gebruiken deze rassen om hun mogelijk gunstige eigenschappen bij Surinaamse rassen in te kruisen. Zo wordt er onder andere gewerkt aan een nieuw ras met een kortere groeiduur (nl. 100 dagen in plaats van de 120-125 dagen die Eloni nodig heeft om tot afrijping te komen), wat een belangrijke rol kan spelen in het verhogen van de gemiddelde opbrengst. Behalve dat met een 100-dagen ras sommige kosten gedrukt kunnen worden (toepassingskosten voor bemesting bijvoorbeeld), kan zo een ras ontsnappen aan de ongunstige teeltomstandigheden die samengaan met een late inzaai (plagen, ongunstige weersomstandigheden) en kan het meer ruimte creëren in de teeltkalender voor het uitvoeren van de droge grondbewerking en het egaliseren van het veld. Ook wordt aandacht besteed aan het maken van rassen met een hogere pel- en slijpuitlevering. Daarnaast wordt er gewerkt aan een ras met dezelfde groeiduur als Eloni, maar met een hogere opbrengst. Aangezien er voor aromatische rijst op de wereldmarkt een hogere prijs wordt betaald, wordt ook bekeken in hoeverre wij aromatische rassen kunnen ontwikkelen die het onder onze omstandigheden goed doen.

Het ontwikkelen van nieuwe lokale rassen, het veredelen, neemt echter veel tijd in beslag. Zo heeft men indertijd 9 jaar gewerkt aan het nog steeds zo populaire ras Eloni. Het is echter vrijwel onmogelijk dat een ras dat succesvol is in een gebied in bijvoorbeeld China, Indonesië of zelfs Guyana, dat zonder aanpassingen ook is in Suriname. De aanpassing aan de specifieke teeltwijze, teeltomstandigheden en marktpositie van Suriname is heel erg belangrijk.

• Boeren doen zelf hun onderzoek wel

Dat boeren zelf ook onderzoek doen juichen wij toe. Boeren die open staan om nieuwe dingen uit te testen zijn heel belangrijk voor de rijstsector als

geheel. Zij zijn het die nieuwe technieken aanpassen aan hun specifieke teeltomstandigheden en zij zijn een voorbeeld voor de andere boeren. Maar wat is onderzoek eigenlijk?

Stel een zekere meneer heeft een product uitgevonden waar vitamines en mineralen in zitten. Als dit product op de rijstbladeren gespoten wordt, zou dit tot opbrengstverhoging leiden. De boer spuit het op zijn padie en oogst 1000 kg/ha padie meer dan het vorige seizoen. Komt dit dan door dat nieuwe product? Of komt dit omdat de boer het vorig seizoen door watergebrek veel last van onkruiden had of pas laat kon inzaaien. Of komt dit omdat de boer dit seizoen ook een fosfaatbemesting heeft uitgeprobeerd? Die vraag zal nooit beantwoord kunnen worden, want men kan niet de juiste vergelijkingen maken. Een ander voorbeeld: men wordt benaderd om een nieuw insecticide te testen. Het gehele veld wordt ermee bespoten en de opbrengst blijkt hoog en van het schadelijk insect geen spoor: is dit nieuwe middel dan beter dan het gebruikelijke middel? Daar kunnen we eigenlijk niets van zeggen. Waren er wel genoeg schadelijke insecten om de padie oogst te bedreigen? Misschien niet en dan had bespuiten met drinkwater hetzelfde effect gehad. Of misschien wel, maar we weten niet of het standaardmiddel, wat misschien veel goedkoper is, niet een even goed resultaat had gehad. Kortom, onderzoek heeft te maken met systematisch vergelijken. Pas dan kunnen de juiste conclusies getrokken worden. De onderzoeksmethode van "vallen en opstaan" werkt op den duur ook wel, maar het is heel inefficiënt omdat het jaren duurt voor door een proces van natuurlijke selectie een betere productietechniek naar boven komt drijven. Wij raden boeren dan ook altijd aan om als ze bijvoorbeeld een NPK basisbemesting (N = stikstof, P = fosfaat en K = kalium) willen uitproberen dat op de helft van een veld of een blok te doen: de ene helft met NPK, de andere helft zoals gebruikelijk bemest. Dan weten we zeker dat voor beide helften bijvoorbeeld de inzaaidatum, moment en dosering van bespuitingen en het waterbeheer hetzelfde is. Dan nog is het mogelijk dat er verkeerde conclusies getrokken worden als bijvoorbeeld net die ene helft wat hoger ligt dan de andere helft. Daarom zouden we graag zien dat meerdere boeren, 10-20, hetzelfde uitproberen, zodat dan een redelijk betrouwbaar gemiddeld effect van NPK kan worden bepaald, en vervolgens door kosten en baten te vergelijken kan worden vastgesteld of het ook financieel voordeel oplevert. Dergelijk onderzoek zou het ADRON graag met gemotiveerde boeren willen coördineren.

Toch blijft er ook hier nog iets onduidelijk: is er een gemiddelde opbrengstverhoging van bijvoorbeeld 10 balen, dan weten we eigenlijk nog niet waar die dan aan te danken is. Aan de N, de P of aan de K, of aan alle drie. Als de opbrengstverhoging eigenlijk alleen aan N en P te danken is dan zijn de kosten gemaakt voor K onnodig. Uit het oogpunt van de winstgevendheid is dit toch wel belangrijk om te weten.

Om dit te onderzoeken zijn dan iets ingewikkelder proefopzetten nodig.

ADRON heeft de kennis en de middelen in huis om dergelijk onderzoek te doen. Op de proefvelden van het ADRON, maar zeker zo belangrijk: op de velden van de boeren, samen met de boeren. Een belangrijk voorbeeld van dit laatste is ADRON's onderzoek naar het effect van fosfaatbemesting (zie Aleisi Nyunsu no 2). Dit onderzoek zou, indien het alleen op ADRON's proefvelden was uitgevoerd, geen resultaten hebben opgeleverd. Dit komt omdat door fosfaatbemesting in het nabije verleden het fosfaatgehalte van onze proefvelden zoveel hoger is dan van de rest van Nickerie, dat fosfaatbemesting geen effect meer heeft.

Overzicht rijstexporten periode januari 1999 t/m augustus 1999

Exporten naar soort rijst

Soort rijst	Hoeveelheid(ton)	waarde(US\$)
Cargo rijst	17.293	5.058.535
Witte rijst	3.854	1.458.876
Breuk rijst	4.322	521.311
Cargo breuk	646	84.034
Totaal	26.115	7.122.756

De meeste cargo werd naar Nederland en de Nederlandse Antillen geëxporteerd, terwijl het grootste deel van de witte rijst werd vervoerd naar Martinique, Haiti en Jamaica

RATTENPLAAG IN NICKERIE

In juli dit jaar werd door boeren en LVV groot alarm geslagen: op de linkeroever van de Nickerierivier was sprake van een rattenplaag, die zich snel aan het uitbreiden was en inmiddels tot 5000 ha zou hebben aangetast. Vervolgens kwamen de media (krant en TV) met hun commentaren en er was zelfs iemand in Paramaribo die dacht dat de bevolking van Nickerie bezig was aan de ziekte van Weil ten onder te gaan. Gelukkig viel het allemaal heel erg mee.

Niets nieuws

Een rattenplaag is niet iets nieuws in Nickerie. In 1954 bijvoorbeeld, werd in de Wageningenpolder zeer ernstige schade ondervonden van de zogenoemde polderrat of moerasrat. Men zag toen een verband met de ontginningen die op grote schaal hadden plaatsgevonden, omdat daar veel schuilmogelijkheden onder houthopen waren en vermoedelijk een gebrek aan natuurlijke vijanden. Ook had men waargenomen dat vooral in seizoenen waarin een groot deel van de velden braak lag de plaag erger was. Men is toen direct begonnen met een onderzoek naar de beste bestrijdingsmethoden en kwam uit op twee methoden: vergif en weederuteren van dammen. Door direct na de inzaai met de bestrijding te beginnen verkreeg men de beste resultaten. Tegen 1960 had men de bestrijding dermate verbeterd, dat de polderrat geen schade aan de padie meer toebracht. Na 1960 werd weinig meer vernomen over deze ratten en hun bestrijding.

Plaagopbouw

De moerasrat is een natuurlijke bewoner van de zwampen. Worden ze daaruit verjaagd en trekken ze de polder in, dan kunnen ze een plaag vormen, indien het aantal ratten ten opzichte van het oppervlak padie zó groot is dat opbrengstderiving plaatsvindt. Aantasting door ratten vindt gedurende het gehele groeiseizoen plaats: ze knagen stengels door van jonge planten, eten de jonge bloeiwijze en rijp(end) graan. Gewoonlijk leven de ratten in holen in de dammen, maar als de padie ouder is maken ze nesten in de rijstplanten. De groei van de rattenbevolking kan heel snel gaan. Ratten kunnen namelijk meer dan een jaar leven en vrouwtjes kunnen tot 4 keer per jaar gemiddeld 6 ratjes werpen. Indien er genoeg voedsel is en indien ze geen last hebben van natuurlijke vijanden, dan kan een groepje van 6 ratten (3 vrouwtjes en 3 mannetjes) in 10 maanden tot 500 ratten uitgegroeid zijn.

Een rattennest gemaakt van rijstplanten

Plaagopbouw ontstaat dus indien er voor een lange periode genoeg voedsel is en als er een gebrek aan vijanden is, danwel gelegenheid zich goed tegen vijanden te beschermen.

Als er bij de oogst dus veel padie op het veld achterblijft, kan dat het begin van een plaag inluiden. Met stro branden en een goede stoppelbewerking na de oogst drukt men dit de kop in. Het weederuteren van de zijkanten van de dammen is belangrijk omdat dan de ratten en de holen verpletterd worden. Ook wordt voorkomen dat de dammen dicht met onkruid begroeid raken. In dicht onkruid vinden ratten beschutting tegen natuurlijke vijanden.

Bestrijding

Met aas waarin een gifstof verwerkt is, kan men ook goede resultaten behalen. Eerst alleen op de dammen, later moet het aas roostergewijs geplaatst worden, ongeveer 5 aaspunten per hectare, op 50 meter van elkaar in het veld. Als aas kan dienen padie of gebroken rijst. Sommige middelen worden als kant-en-klaar aas verkocht. Het aas moet in een blikje, een bamboekoker of cocosschil geplaatst worden, zodat de rat er makkelijk bij kan, maar het aas niet nat wordt. Twee keer per week dienen de aaspunten gecontroleerd te worden en zonodig aangevuld. Daar waar flink van het aas gegeten wordt, kan een extra aaspunt bijgezet worden.

Er zijn twee typen rattengif:

Direct werkend (binnen 3-4 uur is de rat dood, als zij genoeg aas heeft binnengekregen). Je ziet dan dode ratten in het veld. Middel: zinkfosfide.

Chronisch werkend: Na 3 dagen wordt de rat ziek en na 10 dagen is zij dood. Dode ratten zullen niet veel gezien worden aangezien ze zich in holen verstoppen om te sterven. Middelen: Klerat, Storm, Racumin, e.a.

Direct werkend gif heeft als grote nadeel dat de ratten een verband gaan leggen tussen sterfte en aas, waardoor ze het aas gaan vermijden. Dit is ook een van de redenen waarom het zelf knutselen met bijvoorbeeld een mengsel van azodrin met karate afgeraden moet worden: het kan wel een paar ratten doden, maar de andere ratten worden bijtschuw en laten het aas liggen.

De beste methode is waarschijnlijk de drijfjacht + knuppelen. Deze methode is effectief, milieuvriendelijk, en men is er zeker van dat andere dieren (honden, katten, kippen) er niet dood aan gaan. Het is wel arbeidsintensief. De heer Van Brussel (rijstbedrijf Alupi) heeft met deze methode goede resultaten geboekt. Het is zaak om in de velden zeker om de twee weken de ratten dood te knuppelen en bij te houden of het aantal ratten verminderd.

Waakzaamheid

Een rattenplaag komt zelden voor. Het is dus niet economisch om preventief met rattengif te gaan werken. Wel is het aan te raden de dammen schoon

te houden, omdat dat ook gunstig is tegen andere plagen (bv. zaadwants). Het beste is om de aanplant goed in de gaten te houden en wanneer er vraat is er met de juiste middelen goed tegenaan te gaan. Na seizoenen wanneer er grote stukken bos worden ontgonnen en/of verbrand (dat gebeurde in eind 1997, begin 1998, toen er een grote droogte was) en in seizoenen waarin er veel velden braak liggen, is het zaak extra waakzaam te zijn.

RESULTATEN van het ONDERZOEK naar betere BEMESTINGSMETHODEN met UREUM

Eerder onderzoek

Bemesting met ureum is één van de meest effectieve teeltmaatregelen om hoge opbrengsten te krijgen. Er is dan ook in het verleden veel onderzoek naar gedaan. Daaruit blijkt onder andere dat het sterk van het ras afhangt wat de beste dosis, en wat de beste timing van bemesting is. Sinds Eloni is uitgegeven is men uitgegaan van een optimale totale dosis van 260 kg ureum/ha, toe te dienen in 3 splits op 28, 49, en 70 dagen na inzaai.

Eerder onderzoek door het toenmalige POR en later in de beginfase van ADRON gaf aan dat voor Eloni de optimale dosis tussen de 300 en 400 kg ureum/ha ligt. Uit het veldonderzoek komt naar voren dat de hoogste opbrengsten gehaald worden bij 300 kg/ha. Op velden waar maar met 200 kg/ha wordt bemest is de opbrengst duidelijk lager.

De aanleiding

De meeste boeren (55%) bemesten in 3 splits, op 31, 52 en 72 dagen na inzaai. Per split wordt dan met ongeveer 100 kg/ha bemest. Een klein deel van deze boeren begint echter met een lage dosering en voeren deze met de 2de en de 3de bemesting op. Deze boeren halen zo'n 500 kg padie/ha meer dan gemiddeld.

Ongeveer 45% van de boeren bemest in 2 splits, op 36 en 66 dagen na de inzaai, en per keer ongeveer met 120 kg/ha. De opbrengst is dan lager bij het bemesten in 3 splits.

Zowel bij bemesting in 2 splits als in 3 splits bleek dat *hoe later de eerste bemesting, hoe lager de opbrengst*.

De proeven

Deze bevindingen gaven aanleiding om op het ADRON een aantal proeven op te zetten om voor Eloni en voor onze nieuwe 100-dagen rassen na te gaan of:

- het zin heeft het tijdstip van de eerste bemesting te vervroegen;
- het niet beter is om vanaf de eerste bemesting de dosis op te voeren;
- het veel uitmaakt of je in 2-splits of in 3-splits bemest.

Deze proeven zijn gedurende 4 seizoenen uitgevoerd vanaf mei 1997.

De resultaten

Het blijkt **voor Eloni** dat de opbrengst niet omhoog gaat als de eerste bemesting eerder dan 25-28 dagen na de inzaai gegeven wordt.

Als de ureumgift vanaf de eerste naar de derde bemesting wordt opgevoerd is de opbrengst hoger. Dit effect komt het meest tot uiting bij de zogenaamde najaarsinzaai (december).

Voor Eloni is bemesten in 3 splits (op 28, 49 en 70 dagen) toch het gunstigst, maar de opbrengst is ook redelijk als de eerste bemesting niet later is dan 28 dagen na inzaai en de 2de bemesting op ongeveer 70 dagen.

Voor het 100-dagen ras heeft het geen zin om eerder dan 20-25 dagen na de inzaai te bemesten. Het opbouwen van de ureumgift van de eerste naar de derde bemesting geeft ook voor een 100-dagen ras, vooral bij de najaarsinzaai, een hogere opbrengst. Aan de andere kant blijkt het voor een 100-dagen ras niets uit te maken of je in 2 splits (op 27 en 56 dagen na inzaai) of in 3 splits (op 21, 41 en 56 dagen) bemest.

Wat hebben de boeren hieraan?

Belangrijk is te weten dat een eerste bemesting eerder dan 25-28 dagen voor Eloni, en eerder dan 20-25 dagen voor een 100-dagen ras, niet zinvol is. Ureumbemesting vóór de inzaai zal dus geen effect op de padie-opbrengst hebben.

Een 100-dagen ras hoef je maar in 2 splits te bemesten (5-6 zakken/ha ureum in totaal). Eloni kan toch beter in 3-splits bemest worden.

Vooral in het kleine seizoen raden wij aan om voor Eloni op de ene helft van het veld uit te proberen of bijvoorbeeld 75 - 75 - 150, 75 - 150 - 75 of 75 - 100 - 125 kg/ha ureum hogere opbrengsten geeft dan de gebruikelijke 100 - 100 - 100 kg/ha op de andere helft.

Op ADRON loopt dit onderzoek nog door, onder andere om te kijken of voor een 100-dagen ras het opbouwen van de ureumgift bij een 2 splits bemesting ook zinvol is (bv. 100 - 200 of 125 - 175, i.p.v. 150 - 150).

Chemicaliënrubriek

Glyfosaat

Handelsnaam en andere namen

Roundup, Touchdown, Glyfosan, Rodeo en Pondmaster zijn handelsnamen van producten waarin Glyfosaat is verwerkt. Deze herbiciden worden door verschillende grote chemicaliënbedrijven gemaakt.

Glyfosaat is een breed spectrum, niet-selectief werkend herbicide. Het doodt dus ook rijstplantjes. Het middel werkt tegen alle eenjarige en meerjarige grassen, schijngrassen en breedbladige onkruiden. Glyfosaat moet worden toegediend aan actief groeiende onkruiden. De eenjarige onkruiden zijn het meest gevoelig vooral in een jong stadium (2-4 bladeren). In latere levenstadia is een hogere dosering vereist. De meerjarige onkruiden kunnen het best bestrijd worden vóór de bloei aangezien het middel beter vervoerd kan worden naar ondergrondse delen.

Het effect van het herbicide (langzame vergeling van de bladeren) zal bij eenjarige onkruiden binnen 4 - 6 dagen te zien zijn en bij meerjarige onkruiden binnen 8 - 10 dagen.

Gifigheid

Glyfosaat is een matig giftig herbicide. Het is over het algemeen niet giftig voor vissen en is matig giftig voor vogels.

Dit herbicide heeft ook geen negatieve effecten op de mens.

Glyfosaat wordt snel gebonden aan bodemdeeltjes. In water wordt Glyfosaat gebonden aan mineralen en organisch materiaal en wordt voornamelijk afgebroken door micro-organismen.

Glyfosaat en de rijstteelt

In de rijstteelt kan Glyfosaat gebruikt worden voor het onderhouden van dammen, kavelsloten en irri-

Dosering van Glyfosaat

Voor onderhoud van dammen, kavelsloten, irrigatie en drainagekanalen kan een dosering van **10 - 15 ml / liter** water gebruik worden. Het kan ook gemengd worden met 2,4-D om een beter effect te krijgen vooral op de waterhyacinth.

Voor algehele onkruidbestrijding voor inzaai kan een dosering van **2 tot 4 liter per ha** gebruikt worden.

gatie- en drainagekanalen. Op dit gebied heeft ADRON enig onderzoek verricht (zie rapport 5 van ADRON "Onderhoud van natte infrastructuur in een rijstpolder").

Verder kan Glyfosaat gebruikt worden voor de algehele onkruidbestrijding vóór de grondbewerking (ook voor rode rijst en opslag). Zo kan het aantal bewerkingen worden teruggebracht. Dit gebruik van Glyfosaat in een "minimum tillage" programma, waarbij bepaalde activiteiten van de grondbewerking vervangen worden door bespuiting met Glyfosaat, wordt nog door het ADRON beproefd.

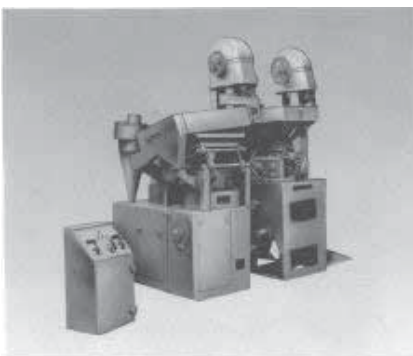
Agriparts N.V.

- * Yanmar - Deutz - Hatz - Perkins dieselmotoren
- * Bambozzi generatoren en generatorsets
- * Tatu Landbouwwerktuigen
- * Rijst pelmolens (0.75, 1.5, 2.5 ton/uur)
- * Pelmolens accessoires
- * Koyo lagers
- * Mobiele zaagmolens

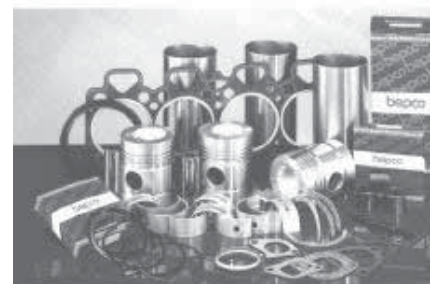
- Fram filters *
- Waterpompen *
- Gereedschappen *
- Staalkabbele *
- Oil Seals *
- Tractor onderdelen *

Onderdelen voor:

- * DAF * HATZ
- * Deutz * Yanmar
- en tractoren

Graderweg nr 5 - 6
Nieuw Nickerie
Tel/Fax: 231612

Landegalisatie met het laser gestuurde systeem

Laser gestuurde precisie landegalisatie werd ongeveer 29 jaren geleden geïntroduceerd in de geïrrigeerde rijstgebieden in de wereld en het gebruik hiervan groeit met de dag.

Dit systeem maakt het mogelijk om het veld tot op de cm (meestal minder dan 5 cm) te egaliseren. Het grote voordeel is dat hierdoor het gebruik van water drastisch verminderd wordt. Vooral als men water moet inpompen is dat een groot voordeel. Ook het afwateren van geëgaliseerde velden gaat veel sneller en beter wat van groot belang is bij de oogst. Vanzelfsprekend kost egaliseren geld. ADRON schat de kosten van egalisatie in Suriname tussen de US \$ 100 – US \$150 per ha, iets meer dan de kosten van een goede grondbewerking. Maar het is ook niet nodig dat je elk seizoen moet egaliseren. Eén keer per drie jaren is naar schatting al voldoende. Per seizoen liggen de kosten dus tussen de US\$ 15,- en US\$ 25,-. Natuurlijk is het effect verder afhankelijk van het onderhoud van de velden en van de kavelsloten. Hoe beter deze worden onderhouden, hoe langer men kan profiteren van de egalisatie.

Voordelen van een volledig vlak veld

Gelijkmatige waterlaag, waardoor stand, bloei en afrijping gelijkmatig zijn en daardoor de kwaliteit van de padie hoger is

Minder water nodig: lagere pompkosten

Alle manipulaties met de waterlaag, essentieel in het Nickeriaanse teeltsysteem als middel voor de boer om:

- opkomst te bevorderen.
- rode rijst en ander onkruid te bestrijden (o.a onder water zaaien)
- efficiënt met ureum te bemesten
- plagen te bestrijden, voorkomen of verminderen (thrips, bibietvlieg, slakken)

zijn precieser en effectiever uit te voeren.

Problemen en kosten die door vlakke velden bij de grondbewerking vermeden worden:

- Zachte plekken bij droge bewerking
- Onnodige slijtage en tijdverlies door diep wegzakken bij natte bewerking
- Inefficiënte natte bewerking van hoge en lage plekken
- Inefficiëntie bij uitvoering van de natte bewerking (laag nuttig gebruik van groot beschikbaar motorvermogen)

0,5 tot 1 ton hogere opbrengst

hogere kwaliteit padie

lagere productiekosten

De voordelen van volledig vlakke velden, die met dit systeem van precisie landegalisatie te behalen zijn, zijn hiernaast samengevat .

Het ADRON beschikt over een eigen set laseruitrusting. Daarnaast over meetapparatuur, direct gekoppeld aan een computersysteem, waarmee heel nauwkeurig onder uiteenlopende omstandigheden energie en trekkracht gemeten en berekend kunnen worden. Uiteindelijk gaat het hier om hoe het lasersysteem het meest economisch ingezet kan worden. In de loop van het volgende jaar kunnen de resultaten hiervan bekend worden gemaakt.

Egalisatie van de velden moet een belangrijk onderdeel zijn van het programma ter verbetering van de productiviteit van de rijstsector.

Laser gestuurde landegalisatie equipment getrokken door een trekker

VEILIGHEID

PESTICIDEN KUNNEN HET LICHAAM BINNENDRINGEN VIA (1)DE HUID (2)DE NEUS EN (3)DE MOND

Algemene voorzorgsmaatregelen

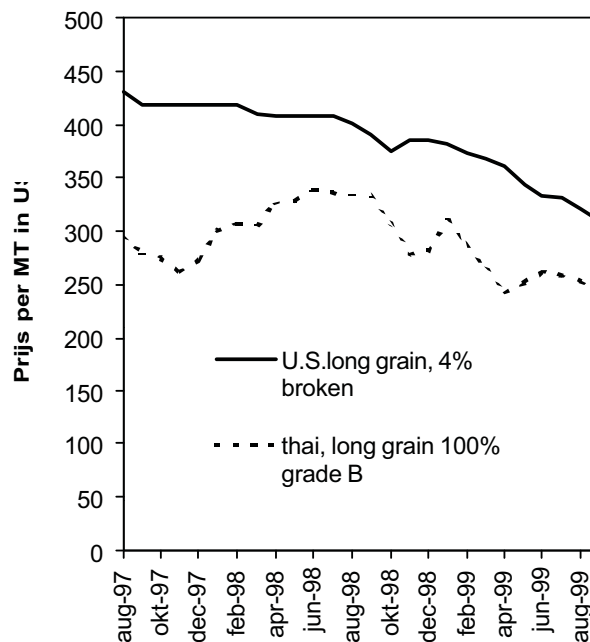
- **GEEN ETENSWAREN IN DE BUURT VAN SPIJTMIDDELEN BEWAREN**
- **LEES ZORGVULDIG HET ETIKET OP DE FLES**
- **VOORKOM CONTACT MET DE HUID**
- **NIET ETEN, DRINKEN EN ROKEN TIJDENS HET MENGEN OF TOEPASSEN VAN PESTICIDEN**
- **GEBRUIK BIJ HET BESPUITEN SPIJTMASKERS**
- **NA SPIJTEN EEN FLINK BAD NEMEN EN SCHONE KLEREN AANTREKKEN**

Internationale handel, productie en consumptie

Het is verwachtbaar dat in 1999 meer rijst zal verhandeld worden dan vorige jaar, in totaal 23,8 miljoen ton.

De wereldproductie is in 1999 met 2% gestegen tot 389 miljoen ton.

De wereldconsumptie in 1999 is geschat op 391 miljoen ton, een stijging van ongeveer 4,5 miljoen ton vergeleken met 1998. China en India zijn verantwoordelijk voor 52 % van de stijging door de sterke groei van de bevolking.

Internationale rijstrijzen.

In 1999 is de gemiddelde internationale rijstprijs lager dan in 1998, en komt neer op US\$ 270 per ton. Dit is grotendeels te wijten aan herstel van de productie in sommige landen en een toenemende concurrentie tussen de grote exporterende landen.

Enkele hoogtepunten

Het is verwachtbaar dat China's rijstexporten voor 1999 met 15% zullen afnemen tot 1,3 miljoen ton.

**RUISTBOEREN
OPGELET !!**

Gebruik geen Brestan meer tegen slakken. Het druppelen van extra insecticide voor inzaai is nu overbodig.

Gebruik in het vervolg een 0,5 liter CURACRON 500 EC per ha.

Doe dat 3 tot 4 dagen voor inzaai en U zult versteld staan van het resultaat.

- CURACRON 500EC IS PER HA 2X GOEDKOPER DAN BRESTAN OF FENTIN-ACETAAT
- CURACRON 500EC DOODT BEHALVE SLAKKEN OOK ALLE SCHADELIJKE BODEMINSECTEN
- CURACRON 500EC IS LATER IN HET SEIZOEN TEGEN VRIJWEL ALLE VOORKOMENDE INSECTEN TE GEBRUIKEN DOOR HET GEBRUIK VAN CURACRON 500EC HELPT U MEE OM RESISTENTIE TE VOORKOMEN

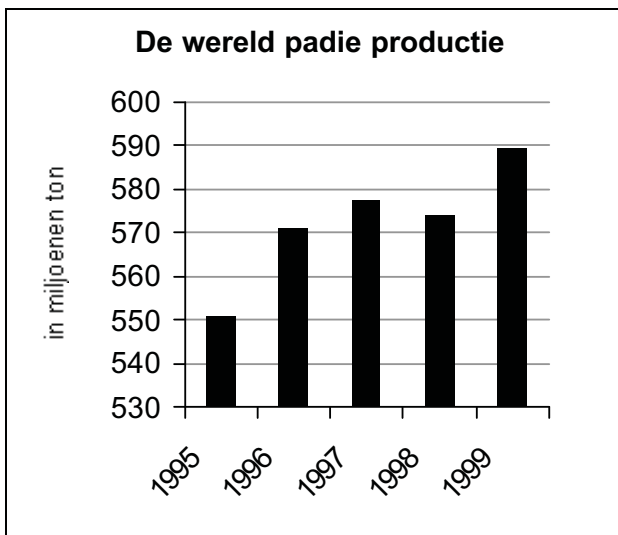
- **GEBRUIK EEN NEUSMASKER EN BESCHERMENDE KLEDING BIJ HET BESPUITEN**

CURACRON 500EC is verkrijgbaar bij:

TEXACO SERVICE STATION LALBIHARI TE NW NICKERIE
TEXACO SERVICE STATION BAHORAN TE GROOT HENAR

Voor deskundig advies en informatie bent U terecht bij: **PARA AGRO N.V.**

Telefoon 450447 / cellulair 0800256

De komende tien jaren zal China een rol blijven spelen op de wereldmarkt met exporten van 600 tot 700 duizend ton. De Chinese overheid is van plan enkele wijzigingen in het beleid door te voeren. Zo zal voor padie van hogere kwaliteit een hogere prijs betaald moeten worden.

Thailand's exporten zullen in 1999 toenemen met 8% tot 5,9 miljoen ton. Dit als gevolg van een hogere productie.

Daarentegen verwacht India voor 1999 een afname van de rijstproductie tot 84,6 miljoen ton. India blijft de komende tien jaar een belangrijke rijstexporteur. De gemiddelde exporten zullen toenemen van 2,8 miljoen ton in 1999 tot 4,0 miljoen ton in 2010. *De Vietnamese* rijstexport vertoont in 1999 geen veranderingen, dit mede door een grotere concurrentie van rijst uit Thailand.

Voortgang EU-project ter ondersteuning van SNRI/ADRON in gevaar

Door het wegvallen in 1998 van de levygelden waarvan US\$ 3,- per ton geëxporteerde cargo bestemd was voor de financiering van de operationele kosten van het ADRON, voldeed Suriname niet meer aan de voorwaarde die door de Europese Unie is gesteld om het project te ondersteunen.

Na intensief overleg is het in juni 1999 tot een overeenkomst gekomen tussen de rijstexporteurs, het Ministerie van LVV en het ADRON, welke hieronder volledig is afgedrukt. Als exporteurs hebben ondertekend de Vereniging van Rijstexporteurs en Alesie Suriname N.V.

De overeenkomst komt er op neer dat rijstexporteurs vrijwillig US\$ 3,- per ton cargo of witte rijst afdragen, en dat zij zeggenschap krijgen in het bestuur van SNRI. Voor zover deze bijdrage niet voldoende is om het budget van het ADRON te dekken, wordt de rest door het Ministerie van LVV aangevuld.

Om dit te bewerkstelligen, dient een betalingsmechanisme te worden opgezet wat vóór 31 december 1999 effectief is.

Op basis van de douanegegevens die eens per 2 maanden vrijkomen, stelt het ADRON per exporteur de bijdrage vast, waarna de exporteur verzocht wordt zijn bijdrage te voldoen in US\$ of in Sf volgens de dagkoers.

Om uiteenlopende redenen is tot nu toe, eind november 1999, slechts één exporteur, nl. Alesie Suriname N.V., ertoe overgegaan middels een voorschot van US\$ 5000,-, de bijdrage te voldoen. Wij hebben er echter het volste vertrouwen in dat ook de andere exporteurs op korte termijn hun bijdrage zullen voldoen.

Maar de EU vond dit resultaat dermate teleurstellend dat zij heeft aangekondigd om, indien er niet méér exporteurs gaan bijdragen, op 15 december het project te beëindigen. Dit betekent dat technische assistentie van ongeveer 24 man maanden en nog bijna 1 miljoen Nederlandse gulden aan resterende gelden voor onder andere trainingsactiviteiten voor de rijstsector verloren dreigen te gaan, terwijl een duurzame financiële basis voor het rijstonderzoek steeds onwaarschijnlijker wordt.

OVEREENKOMST TUSSEN DE STICHTING NATIONAAL RIJSTONDERZOEKS INSTITUUT (SNRI), DE SURINAAMSE RIJSTEXPORTEURS EN HET MINISTERIE VAN LANDBOUW, VEETEELT EN VISSERIJ INZAKE FINANCIERING VAN HET ANNE VAN DIJK RIJSTONDERZOEKSCENTRUM NICKERIE (ADRON)

De rijstexporteurs, waaronder de Vereniging van Rijstexporteurs in Suriname (VRE) in naam van de aangesloten leden, de Stichting Nationaal Rijstonderzoeksinstituut (SNRI), het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij, en de Europese Commissie hebben de wens uitgesproken dat de rijstbouw in Suriname adequate ondersteuning behoeft, middels het Anne van Dijk Rijstonderzoekscentrum Nieuw Nickerie (ADRON), voor het ontwikkelen van verbeterde rijststrassen en landbouwmethoden.

Overwegende dat, in dit kader de Europese Commissie heeft besloten om de financiering voor het opzetten van een adequaat onderzoekscentrum (ADRON) te garanderen onder de voorwaarde dat de begroting (operationele en vervangingskosten) van ADRON gedragen wordt door financiële bijdragen van de rijstsector, als vastgelegd in financieringsovereenkomst No. 5483/SUR. ;

Alsmede dat, de Regering van Suriname onderneemt dat de vertegenwoordiging van de private sector in de SNRI-bestuur wordt verhoogd tot vier vertegenwoordigers;

Alsmede dat, de bijdrage voor de exploitatie van

ADRON via een belasting van 3 (drie) US dollar per ton geëxporteerde rijst vervangen wordt door een bijdrage van gelijke orde van de private sector;

Alsmede dat, de belastingvervangende bijdrage van de private sector aangevuld wordt door het Ministerie van Landbouw, Visserij en Veeteelt indien er budgettaire tekortkomingen optreden op de begroting van ADRON;

De partijen zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1. Verbintenissen voor de SNRI (ADRON)

1.1 Het SNRI-bestuur houdt via het onderzoekscentrum ADRON toegepast rijstonderzoek in stand voor de Surinaamse rijstsector. Waar verder in dit document wordt gesproken over ADRON, berust de eindverantwoordelijkheid voor de verbintenissen bij SNRI.

1.2 ADRON stelt puur zaaizaad beschikbaar aan de zaaizaadindustrie tegen redelijke en transparante prijzen.

1.3 ADRON streeft in zijn veredelingsprogramma actief naar met name de productie van rijst-rassen met een hogere opbrengst per hectare, een betere kwaliteit en uitlevering bij verwerking en een kortere groei-duur.

1.4 ADRON ontwikkelt en beproeft verbeterde landbouwmethoden ter verhoging van de opbrengst en/of verlaging van de productiekosten.

1.5 ADRON verzorgt voorlichting aan alle actoren in de rijstsector via lezingen, kwartaal- en jaarverslagen, de media en open dagen om de rijstsector op de hoogte te houden van de nieuwste ontwikkelingen in de rijstverbouwtechnologie.

1.6 ADRON voert een transparant financieel beleid naar de rijstsector door middel van het openbaar maken van haar begroting en het toetsen aan boekhoudkundige standaards door een lokaal gevestigd accountantsbureau.

1.7 ADRON presenteert transparante budgettaire begrotingen tenminste 3 (drie) maanden voor het verstrijken van het voorgaande budgettaire jaar.

1.8 ADRON rapporteert aan het Ministerie van LVV en de VRE op kwartaalbasis over de uitgaven op de lopende begroting van het voorgaande kwartaal alsmede de ontvangen bijdragen van de rijstexporten van het voorgaande kwartaal, om zodoende inzicht te verschaffen bij alle partijen in de balans op de lopende begroting van ADRON.

1.9 SNRI verzamelt via douane en IUD op een maandelijkse basis gegevens over daadwerkelijk

gerealiseerde exporten die hebben plaatsgevonden door de rijstexporteurs alsmede over de financiële bijdragen aan ADRON die daaruit volgen. Deze gegevens vormen deel van de kwartaalrapportage van ADRON.

1.10 ADRON laat tenminste eens in de 3 (drie) jaar een evaluatie door externe deskundigen plaatsvinden ten aanzien van de activiteiten van ADRON.

1.11 SNRI en ADRON streven ernaar om alle bij het rijstonderzoek belanghebbende personen en instanties financieel te laten bijdragen aan het onderzoekscentrum ADRON in nauwe samenwerking met de VRE en het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij.

Artikel 2. Verbintenissen voor de VRE

2.1 De VRE neemt op zich de langlopende financiële ondersteuning van de jaarlijkse begroting van ADRON.

2.2 De VRE streeft ernaar om de volledige jaarlijkse begroting van ADRON te helpen dekken via een vrijwillige afdracht volgens een verdeelsleutel van:

- US \$ 3.00 per ton geëxporteerde cargo- en witte rijst;
- US \$ 1.50 per ton geëxporteerde breuken, gruis en padie;

2.3 De leden van de VRE maken de bedragen in US dollar zoals is beschreven in artikel 2.2 direct over naar de US dollar-rekening van ADRON per onherroepelijke volmacht aan hun huisbankier. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de overheidsinstanties zulks toelaten. Is dit niet het geval, dan wordt dezelfde SRG koers gebruikt als die voor de omwisseling van de overige exportopbrengsten geldt. Aangenomen wordt dat na de in het vooruitzicht gestelde liberalisatie overmaking door de exporteurs rechtstreeks op de bankrekening van ADRON geen probleem zal zijn.

2.4 De verdeelsleutel zoals beschreven in artikel 2.2 wordt beoordeeld en zonodig herzien tenminste 3 (drie) maanden voor het verstrijken van het voorgaande budgettaire jaar van ADRON en geldt voor het volgend budgettaire jaar van ADRON.

2.5 De VRE informeert de leden jaarlijks met betrekking tot de overeengekomen bindende verdeelsleutel zoals beschreven in artikel 2.2.

2.6 De VRE streeft naar het betrekken van andere rijstexporteurs, die geen lid zijn van de VRE, in de financiële bijdrage aan ADRON gelijk aan de bijdrage van de VRE-leden.

2.7 De VRE, in samenwerking met het ADRON

N.V. Rijsthandel SAHARA

Corantijnpolder B no. 3. Nickerie

Producer and distributor
of

**SRANAN ALESIE
WHITE-RICE**

Sranan Alesie na boeng Alesie

en SNRI, streeft naar het betrekken van andere actoren in de rijstsector om ADRON financieel te ondersteunen met name, de boerenorganisaties, de leveranciers van inputs en de huisbankiers van de rijstexporteurs.

De VRE streeft ernaar om twee vertegenwoordigers van rijstexporteurs af te vaardigen om plaats te nemen in het SNRI-bestuur.

Artikel 3. Verbintenissen voor het Ministerie van Landbouw Veeteelt en Visserij

3.1 Het Ministerie van LVV stelt zich garant voor de financiering van een eventueel exploitatietekort van SNRI, voor het geval dat de bijdragen van de exporteurs en andere actoren in de rijstsector onvoldoende blijken te zijn om de jaarlijkse budgettaire begroting van ADRON sluitende te maken en treft daarvoor de noodzakelijke voorzieningen op haar departementsbegroting.

3.2 Het Ministerie van LVV brengt ieder begrotingsjaar het geraamde begrotingstekort op het departementsbegroting ten behoeve van ADRON in nauwe samenwerking met het SNRI.

3.3 Het Ministerie van LVV stelt het SNRI-bestuur in staat om de vertegenwoordiging van de private sector in het SNRI-bestuur tot 4 (vier) vertegenwoordigers te verhogen.

3.4 Het Ministerie van LVV streeft ernaar om de financiële bijdrage van de rijstexporteurs zoals beschreven in deze overeenkomst voor alle exporteurs te doen gelden om daarmee te voorkomen dat concurrentieverschillen optreden door verschillen in afdracht van de vrijwillige bijdrage.

Artikel 4. Tijdschema en implementatie

4.1 Het mechanisme om te komen tot de afdracht per geëxporteerde ton rijst dan wel geëxporteerde ton padie wordt binnen 3 (drie) maanden na ondertekening van deze overeenkomst bepaald en vastgelegd in bindende deelovereenkomst ter financiële ondersteuning van ADRON.

4.2 SNRI zal binnen 3 (drie) maanden de exploitatiebegroting voor 1999 presenteren aan de VRE en het Ministerie van LVV.

4.3 De VRE, in afstemming met ADRON, presenteert binnen 3 (drie) maanden na ondertekening van deze overeenkomst het betalingsmechanisme waarmee bindend de financiële bijdrage van de rijstexporteurs naar de US-dollar rekening van ADRON wordt geleid.

4.4 Nadat het betalingsmechanisme zoals is beschreven in artikel 4.3 is gepresenteerd, presenteren de rijstexporteurs aangesloten bij de VRE de onherroepelijke bancaire volmachten ter overmaking van de bijdragen naar de US-dollar rekening van ADRON.

4.5 Rijstexporteurs niet aangesloten bij de VRE volgen de verbintenissen zoals beschreven in Artikel 2 en 4 en presenteren gelijk aan artikel 4.4 de onherroepelijke bancaire volmachten ter overmaking van de bijdragen naar de US-dollar rekening van ADRON.

4.6 Financiële bijdragen van andere actoren dan rijstexporteurs in de rijstsector worden vastgelegd in deelovereenkomsten tussen ADRON en deze actoren.

Vóór het einde van het jaar 1999 moeten 4 plaatsen beschikbaar zijn in het bestuur van SNRI voor vertegenwoordiging van de private sector.

COLOFON

Uitgever: ADRON/SNRI

Redactie: ADRON

Druk: Quik O Print

Oplage: 1000

Advertenties: M.R. Khodabaks

Tel: 0804535

Fax: 0804575

Postbus: 6093, Nieuw Nickerie

ALEISI NYUNSU verschijnt per kwartaal

Bij overname bronvermelding verplicht

De artikelen verschijnen onder verantwoordelijkheid van de redactie en/of auteur.

ADRON is niet aansprakelijk voor de inhoud van de advertenties

